

in granită și astăzi în comună măstă Satu-Nou avem o școală cu döne clase și cu două invetitori romani, în comună Mramoracu o clasa cu un invetitor, în comună Alibunaru o clasa cu un invetitor și în comună Naidasius asisderca o clasa cu un invetitor; aici nu se amintesc nemicu despre participarea la conferinție.

Ore senatului scolarului nu are acă nici o influență, fiind că sunt comune măstă? atunci școalele aceste române remană de totu isolate, și tocmai noi le parăsim cu totul; eu cugetu, că de cădă directorul națională au avutu influență și a supr'a școalelor române din comunele măstă, cind la tineretă conferinților asiunuite „Norma” participau și invetitorii din comunele măstă, și la denumirea vre unui invetitor în acele comune măstă întrevenia și directorul națională, acum nu potem să lasăm aceste școale române cu totul totu numai în manile Oberlehrerilor.

Ore de cădă directoratul națională incăta, nu s'ar pot face disputațiuni ca pe viitoru în locul directorului, comisariulu respectiv se păta inspectiună și școalele române din mai sus numitele comune măstă, pana la despărțirea totală de catra serbi? Altcum școalele acele române în stare fără buna vor deveni cu totul numai în mani straine, și noi pierdemu și influență ce am avut o pana acum, unde în fine ne vom pomeni cu școalele acelea de totu metamorfozate.

P. M.

Scaldelele Bogdet 28. Iuliu 1870. s. v.

(Eluderea statutului organic; arbitrarie.) De la introducerea statutului organic, abusurile atâtă pe terenul bisericescă cătu și scolaru, nu se mai potu suferi; corupția și inselatiunile ce unii le practică sub teluri pretește, astăzi nu se mai potu privi cu tacere. Pentru foră-de-legile ce se comitu și astăzi pe terenul bisericescă și scolarie scimă că vină nu e poporul, ci sunt aceia ce seduc poporul, sunt și de departe organele administrative bisericescă și scolare, cari nu-si pădesecu cu destulă conșientiositate că marea loru, și lasă, ba si si dau ansa la abusuri, și asia mai bine se păta, tunde si mulge.

Spre intărîrea acestor, cu permisiunea On. redactiuni, voi relata unu casu: alegerea invetitorului din comună: Cuvedia, unde se întemplă și famosă alegere de preotu preun scimă din nr. 60 alu Albinei.

Intr'o siedintă, după constituirea sinodului parochialu, preotulu de acolo, ca presedinte, numai din resbunare, decide cu comitetul a se scrie „Concursu” pentru postulu de invetitor, care de cativa ani lu ocupă Georgiu Rusanda, barbatu aptu și diligente, dar spre nenorocirea lui, neprovaditul cu decretu definitiv.

Dupa deschiderea Concursului, Rusanda dă a compete la statuine, însă spre batjocură Statutului organic, presedintele comitetului nu-l primește. Ambla bictulu omu de la Stanu la Branu, se plange, dar nime nu-lu ajuta; terminulu respire, și elu remane cu re cursulu în posunariu.

Sub timpulu acestor, invetitorul din Teiu, Moise Momiru consângénu cu Iorgoviciu vine în comună, corumpe poporul și promite 100 fl. v. a. pe séma bisericei, numai se reesa elu invetitoru; și — de presentu M. Momiru, unul dintre invetitorii cei mai mediori, preparandu cu testimoniu de suplentu, e invetitorul în Cuvedia, ér Rusanda, adveratul invetitoru, pentru meritele și fidelele lui servitul fu silitu a paresi carieră în invetatorescă, și astăzi și castiga pană ca birtasul în Maerele Temisorii.

Intre impregurari că acestea apoi cati invetitori neprovaditi cu decretu definitivu potu se ajunga sărtea lui Rusanda? Numerul acelor a se urca la sute de insi.

In fată acestui pericol, ce se pote mară prin ómeni neconsciintiosi și arbitrai, cari în contră chiamarii loru ce li impune stricta observare a dispuseiunilor legii, facu din pusătiunea loru cu ajutoriulu poporului inselatul cea mai pericolosa intrebuintintare pentru caușele nóstre de progresu, — mi permitu a atrage atenția celoru competenti și a-i rogă se nesuiesca a impede că totu abusurile și obstatule ce se ivescu pe carieră invetiamen-tului, ér pre abusatori a-i condamnă, după cum

merita, căci standu actiunile în studiu care au inceputu, cindu vom ajunge în chaosul celu mai infernal.

ARGUS.

Bacamezen (cottulu Carasius) 8 Augustu.

(Adormirea societății de lectura din Birchisiu, reportul cassariului despre erogatiuni și perceptiuni.) Cu inceputul anului 1868 se înființă în opidulu Birchisiu una societate de lectura, pentru cerculu Muresului, a cărei inceputu era atâtă de favoritoru, în cătu ni succese a prenumera totu jurnalele, și eram de acea firma convingere, cumea societatea noastră va înflori și va avea o durată lungă; acăsta sperantia cu atâtă mai multă o nutriam cu cătu de locu la inceputu membrii societății se întrecede cu ofertele loru a caroră suma trecește preste 300 fl. v. a.

Înse unii dintre oficialii societății, pote nevindești bine la so cotela acăsta societate, intrătă neglijara agendele ei, incătu si deobligamentul se ascunde; unii afirmau că l-au datu archivariului, era acesta vice-presedintelui etc.

Intre astfel de imprejurări neconvocandu-se din partea vice-presedintelui nici o adunare, membrii societății nu avură ocasiune dă se adună și a se consultă de spre interesele societății, prin urmare societatea de sine a și incetatu.

Nu mi e scopulu a descrie adormirea acestei societăți, ci a satisfaci dorintei mai multoru dd. membri și am dă socotă publicitatii, carea cu permisiunea ou. Redactiuni, o facu în pretiuitul diuariu „Albina” ca într'un diuariu mai popularu pe niciu pe la noi.

Am incassat:

De la Domnulu: Constantin Lazaru 2 fl. 50 cr. v. a. De la Domnulu Nicolae Rachitianu 2 fl. 50 cr. De la Domnulu Ioanichie Nestor 2 fl. 50 cr. De la Domnulu Teod. Gruescu 2 fl. 50 cr. De la Domnulu Teod. Mihailoviciu 2 fl. 50. cr. De la Domnulu Partenie Gasparu 2 fl. De la Domnulu Partenie Gruescu 2 fl. 50 cr. De la Domnulu Simeonu Dragoiu 2 fl. — De la Domnulu Pavela Spinianu 2 fl. 50 cr. De la Domnulu Partenie Păncioiu 2 fl. 50 cr. D. Zenovic Covačiu 2 fl. 50 cr. De la Domn. Laur. Barsu 2 fl. 50 cr. De la Domnulu Filipu Dumitru 2 fl. 50 cr. De la Domnulu Jos. Daliciu 2 fl. 50 cr. De la Domnulu Demetru Marcu 2 fl. 50 cr. Sum'a 46 fl. 50 cr.

Am spesat ca prenumeratiune pentru:

1. Gazeta Transilvaniei 5 fl. v. a. 2, Gură Satului și Familia 7 fl. 3, Magazinul pedagogic pe 1 anu 3 fl. 4, Foi'a Societății literarie din Bucovina pe 1 anu 3 fl. 5, Telegraful Romanu ½ anu 4 fl. 6, Amvonul pe 1 anu 4 fl. 7, Transilvania pe 1 anu 3 fl. 8, Arhivul romanu pe 2 anu 6 fl. v. a. 9, Federația și Amicalu poporului l'am capatatu gratuită de la opidulu Capolnasiu pentru tass'a de membru.

Spesele postali preste totu 1 fl. 70 cr.

Sum'a 36 fl. 70.

Din acestea apriatu se vede, că s'a erogetu cu 20 cr. mai multă de cătu s'au incasat.

Despre banii adunati cu ocasiunea balului ce s'a datu în favoarea societății, precum și despre banii adunati ca tașa anuala de la unii membri, nu sună respundietoriu, de ora ce nu i-am primitu, prin urmare nici am potutu dă socotă despre ei; credu înse cumea respectivii nu vor intări a face acăsta, că astă se venim odata în curatul.

Laurentiu Barzu m. p.
cassariu.

Conchiamare.

23

1870

Adunarea generală a reuniunei invetitorilor din tractulu Lipovei se conchiamă pe 3/15 Septembrie 1870 în opidulu Capolnasiu, pentru a careiă siedintă s'a statorit urmatoru programu:

In 3/15 sept. demană:

1. Membrii se intrunescu la școală din Capolnasiu, de aci cu presedintele în frunte mergu la biserică și participa la „Chiamarea spiritului suntu.”

2. Presedintele deschide adunarea cu o vorbire.

3. Se asculta reportul comitetului reuniunei, apoi adunarea se imparte în comisiuni.

Dupa medieidi:

1. Metodulu practicu în școală din Capolnasiu, cu care se vor produce mai mulți membri ai reuniunei din felurite obiecte.

In 4/16 demană:

1. Legerea disertatiunilor.

2. Reportul comisiunilor.

Dupa medieidi:

1. Reportul cassariului.

2. Bugetul pe an. 1870/71.

3. Alegerea de membri nuoi.

4. Defigerea locului pentru prossimă adunare.

5. Alte propuneră.

Rogămu pre toti amicii școalelor, si deosebi pre toti invetitorii, din apropiare si departare, se binevoiésca a ne onoră la numită adunare cu presintia loru.

Lipova în 15/27 aug. 1870.

Ionu Tăducescu mp.

notariu.

Ionu Tăranu mp.
presedinte.

PUBLICAȚIUNE (ofic.)

din partea Inspectoratului scolaru pentru comitatele Uniadorei și Zarandului.

Preparandia de statu pentru docenți se deschide cu cursulu I. anuale in I.-m'a optobre a. cur. in Devă (Comitatul Uniadorei)

Inscrierea elevilor tiene de la 25—30 septembrie in care dile se întemplă de la casu in casu si esamenele de primire. Se primesc fizice elevi intregu la corp, care a trecut de la 15 ani si care posiede in limbă magiară, aritmetică, geografie si istoria celu putină atâtă deșteritate, cătu se învăță in cele patru clase inferiore ale gimnasialor, ale școalelor reali si civili. Elevii volitori de a fi primiti, sunt deoblegati a retină despre acăsta său unu testimoniu scolasticu (scutită de timbru) său se vor supune unui esamenu de suscepere.

Fizice care e indatorat a probă statau sa eu atestatul de botezul ér intregitatea corpului cu atestatul medical.

Pre langa cursulu acesta ordinariu se stabilește in urmă emisului Escoalaște sale domnului ministrul r. ung. de cultu si instructiune publică din 31 iuliu nr. 11941, unu cursu invetimentale extraordinaru de unu anu pe séma a atarorū teneri intregi si sanetosi la corp, cari au ajunsu etatea de 20 ani si cari vor depune cu excepția limbei latine si grecești, din obiectele propuse in cele patru clase inferiore ale gimnasialor, său școalelor reali si civili, esamenulu de primire, său vor produce testimonie corespondietorie. Aceastia cu finea anului se vor admite la depunere esamenului si vor dobandi in casu de eualificarea loru teoretica si practica, documentul comunu de eualificare pentru docentura.

Elevii primiti in ambele cursuri vor fi ajutorati cu bani de quartiru (acomodatul după imprejurările locali) si la întretinere preparandiala comuna cu viptu cătu se pote de sfintu, său in locul acestor a cu stipendie corespondietorie; — 20% din numerul intregu alu elevilor inse se vor impartasi cu întretinere gratuită, intilegându-se de sine cumica se vor ablege spre scopulu acesta de înainte celi mai meriti, celi mai pauperi.

Elevii primiti in ambele cursuri vor fi ajutorati cu bani de quartiru (acomodatul după imprejurările locali) si la întretinere preparandiala comuna cu viptu cătu se pote de sfintu, său in locul acestor a cu stipendie corespondietorie; — 20% din numerul intregu alu elevilor inse se vor impartasi cu întretinere gratuită, intilegându-se de sine cumica se vor ablege spre scopulu acesta de înainte celi mai meriti, celi mai pauperi.

Dev'a, în 25 augustu 1870.

Ludovic Szeremley m. p.

Inspectoru scolaru.

Concursu

Pentru parohia vacanta din Cermeiu, cottulu Aradului, protteratulu Chisineului. Emoluminte: una sesiune de pamentu estravilanu; de la 150 de case căte o vica de cucuruze; cortelu liberu cu gradina de legumi si stolele indatinate.

Recursele instruite in sensulu Statutului organic se se tramita comitetului parochiale din Cermeiu, pana in 15 Septembre st. v. a. c. adresat subscrисului in Chitihazu (Kétegyháza.)

Chitihazu 11, augustu 1870.

Petriu Chirilescu, mp.
protopresbit. Chisineului.

1—3

Concursu.

Nr. 440/870. Devenindu postulu de director si invetitoriu la școală normală capitală de aici vacante, se deschide prin acăstă concursu.

Emolumentele suntu pentru postulu de invetitoriu 350 fl. v. a. pentru postulu de director 450 fl. v. a. si relutu de lemne si cuartiru.

Doritorii de a ocupă dese posturi invetatorescă vor avea — instruindu petițiile loru cu documentele prescrise — a-si trimite acele subsemnate Eforie scolarie pana in 25 Augustu 1870 st. vechiu.

Oficiul Comunală că
Eforie scolară in Rasinariu.

1—3

Concursu.

Pentru ocuparea postului invetatorescă la școală Confesiunala din Comuna Liget (cottulu Temisiului) protteratulu Ciacovei.

Emoluminte: 80 fl. v. a 40; chible de grău; 90 lb. clisa o magie de sare; 12 lb. lumini; 4 jugere de pamentu de semenatu; 3 stangini de lemn; 3 stangeni de paie si gradina de legume.

Recursele cu documentele prescrise se se trimită subscrисului Comitetu parochiale pana in 20. Septembrie 1870.

Liget, 10 Augustu 1870.

(1—3) Comitetulu parochialu.

Concursu.

Ne arătanu-se nici unu competinte in anulu trecutu la concursulu publicatul pentru ocuparea postului de invetitoriu in comunitatea năstră Vizmă, protop. Lipovii: — se scrie de nouă Concursu pana in 14 Septembre a. c.

Emolumentele sunt 121 fl. 38 cr. v. a.; 24 metri grău. 24 metri cucuruze. 4 jugere pamentu de aratura; 1 jugeru de gradina, 12 orăgi de lemn.

Doritorii de a ocupă acăstă statuine invetatorescă sunt avisati, a-si tramite recursele instructe după cum prescrie statutul org. cătra comitetul parochialu.

Vizmă in 13 Augustu 1870.

Comitetulu parochialu.

Cu scirea mea

Ioanu Tăranu, m. p.

(1—3) Protop. Lipovii.

Concursu.

Langa parohulu din Feketó protopopiatulu Pestesului se poftesc unu Capelanu. Emolumentalul e: